

maandschrift voor

bijenteelt

verschijnt
maandlijks
jaargang 66
maart 1964 - 3

orgaan van de
vereniging
tot
bevordering
der
bijenteelt
in nederland

Algemene voorwaarden

inzake het plaatsen van bijenvolken op fruitpercelen (1964)

De contactcommissie van fruit- en bijentelers, bestaande uit vertegenwoordigers van de afdelingen Fruitteelt en Bijenteelt van het Landbouwschap en drie deskundigen op het gebied van de bijenteelt respectievelijk bestrijdingsmiddelen, heeft de volgende voor 1964 geldende „Algemene Voorwaarden inzake het plaatsen van bijenvolken op fruitpercelen” vastgesteld:

Artikel 1

Algemeen

1. Deze voorwaarden gelden voor het jaar 1964 en kunnen niet tussentijds worden gewijzigd.
2. Zij worden gedeponereerd ten kantore van het Landbouwschap te 's-Gravenhage.

Artikel 2

Vergoeding

1. De door de fruitteler verschuldigde vergoeding bedraagt per bijenvolk
 - a. f 35,— voorzover het betreft kastvolk en f 25,— voorzover het betreft korfvolk per periode van maximaal drie weken bij plaatsing onder staand glas;
 - b. f 25,— voorzover het betreft kastvolk en f 20,— voorzover het betreft korfvolk per periode van maximum vier weken bij plaatsing in de open lucht bij meloenen en aardbeien onder plat glas;
 - c. f 15,— voorzover het betreft kastvolk en f 12,50 voorzover het betreft korfvolk bij plaatsing in de openlucht bij overig fruit.
2. Tenzij anders wordt overeengekomen, komen de kosten van vervoer der bijenvolken ten laste van de fruitteler.

Artikel 3

Verplichtingen van de imker

De imker is verplicht te zorgen dat

- a. de bijenvolken bij het begin van de bloei op de door de fruitteler aangegeven plaats(en) aanwezig zijn en daar blijven tot het einde van de bloeiperiode, tenzij de fruitteler toestemming geeft om de volken eerder weg te halen;
- b. de bijenvolken op verzoek van de fruitteler verspreid worden geplaatst, met dien verstande, dat de volken voorzover mogelijk in groepen van tenminste drie worden opgesteld;
- c. de bijenvolken worden verzorgd;
- d. de kasten en korven goed reisklaar te maken zijn en dat de naam en adres van de imker daarop zijn aangegeven.

Eisen betreffende de bijenvolken

1. Een door de imker te plaatsen bijenvolk dient voorzover het betreft een kastvolk te voldoen aan de volgende eisen:

- a. het volk moet een bevruchte, leggende koningin hebben;
- b. eitjes en broed in alle stadia moeten aanwezig zijn in ten minste 4 ramen;
- c. bij een buitentemperatuur van 12° C moeten bij het begin van de kersenvloei tenminste 7 en bij het begin van de appelbloeï tenminste 8 ramen door bijen bezet zijn;
- d. voldoende voedsel moet aanwezig zijn.

2. Een door de imker te plaatsen bijenvolk dient voorzover het betreft een korfvolk te voldoen aan de volgende eisen:
 - a. het volk moet een bevruchte, leggende koningin hebben;
 - b. eitjes en broed in alle stadia moeten aanwezig zijn;
 - c. verzegeld broed moet zichtbaar zijn;
 - d. bij een buitentemperatuur van 12° C moeten bij het begin van de kersenvloei tenminste 4 en bij het begin van de appelbloeï tenminste 5 raten door de bijen bezet zijn;
 - e. voldoende voedsel moet aanwezig zijn.

Artikel 5

Verplichtingen van de fruitteler

De fruitteler is verplicht te zorgen dat

- a. een behoorlijke standplaats voor de bijenvolken aanwezig is en dat, als deze standplaats ver van de harde weg ligt, een vervoermiddel beschikbaar is;
- b. de bijenvolken tijdens de bloeiperiode niet worden verplaatst;
- c. indien vee in de boomgaard komt, een deugdelijke afrastering rond iedere bijenstandplaats aanwezig is;
- d. de vruchtbomen, welke in bloei staan, niet worden bespoten of bestoven met voor bijen giftige stoffen;
- e. andere, eveneens door de bijen druk bezochte planten, welke op zijn bedrijf in bloei staan, niet in aanraking komen met giftige stoffen;
- f. sloten en andere op zijn bedrijf voor de bijen aanwezige vaste drinkplaatsen niet worden vergiftigd;
- g. de vastgestelde vergoeding bij of vóór het teruggaan van de volken wordt betaald.

Artikel 6

Controle

1. De fruitteler kan één of meer deskundigen verzoeken te controleren of de op zijn bedrijf geplaatste bijenvolken aan de in artikel 4 vermelde eisen voldoen.
2. Hij is verplicht de imker tijdig in te lichten omtrent het tijdstip van zodanige controle.

Schadevergoeding

1. Indien de imker onderscheidenlijk de fruitte-
ler in strijd met de krachtens deze voorwaar-
den op hem rustende verplichtingen hande-
lingen heeft verricht of nagelaten, als gevolg
waarvan aan de wederpartij schade is ver-
oorzaakt, is hij tot volledige vergoeding daar-
van gehouden.
2. De in lid 1 bedoelde verplichting tot schade-
vergoeding strekt zich niet uit tot schade,
voortvloeiende uit oogstderving.

Artikel 8

Geschillen

1. Geschillen, welke tussen partijen mochten
ontstaan naar aanleiding van een op deze
voorwaarden gesloten overeenkomst, kunnen
door elk van beide partijen om advies
worden voorgelegd aan een overeenkomstig
de volgende leden samengestelde commissie,
welke oordeelt als goede mannen naar billijk-
heid.
Het advies is bindend voor beide partijen.
2. Van de in lid 1 bedoelde commissie benoemt
elk van beide partijen uiterlijk binnen 5 da-
gen nadat het geschil is ontstaan, één lid. De
aldus aangewezen leden benoemen tezamen,
uiterlijk binnen 5 dagen na de laatste der
vorenbedoelde benoemingen, een derde lid.
3. Indien één der in lid 2 bedoelde termijnen is
verstreken, zonder dat de betreffende benoe-
ming is geschied, benoemt de rijksbijteelt-
consulent op verzoek van de meest gerede
partij het betrokken commissielid.

Naar eenheid

Vertrouwensmannen

Op initiatief van de Zuidelijke Bonden is een commissie van vertrouwensmannen ingesteld. Het doel van deze commissie is te komen tot herstel van vertrouwen tussen de organisaties en tot een zo groot mogelijke samenwerking. De Zuidelijke Bonden, de ANI en onze vereniging, hebben ieder drie leden in deze commissie aangewezen. Voor ons hebben zitting de heren H. G. Maagendans, G. J. A. Meijer en J. v. d. Top. De heer A. Vink is voorzitter.

Wij hopen, dat de vertrouwensmannen spoedig voorstellen aan hun organisaties kunnen doen.

Naar één bijenblad

Een kleine commissie van de Zuidelijke Bonden en onze vereniging heeft desgevraagd voorstellen aan de wederzijdse besturen gedaan om, zo mogelijk reeds per 1 januari a.s., te komen tot één bijenblad. Als de besturen deze voorstellen aanvaarden als basis voor verdere uitwerking van de plannen, zullen zij die zeker aan hun algemene vergaderingen voorleggen, die daarover uiteindelijk zullen moeten beslissen.

Het koolzaad in de Flevopolder

REGELING VOOR 1964

Onlangs heeft een delegatie uit de Bestrijdings-
middelencommissie van het Landbouwschap
haar opwachting gemaakt bij de heer Ir. D. T.
Biewinga, die Ir. B. Prummel is opgevolgd als
Hoofd der Cultuurtechnische Afdeling van de
Rijksdienst voor de IJsselmeerpolders.

De heer Biewinga bleek tot grote vreugde van
de delegatie ook het volle begrip voor de ver-
langens van de imkers van zijn ambtsvoorgan-
ger te hebben overgenomen.

In het voorjaar van 1964 zal derhalve een stuk
koolzaad ter grootte van circa 500 ha tijdens de
bloei zonodig worden bespoten met het voor
bijen vrijwel niet giftige middel thiodaan (de
ligging van dit perceel is 5 km noordwest van
Biddinghuizen en 5 km zuidwest van Dronten
(kavels T no's 1 t.m. 22).

De uitvoering van de regeling is ook dit jaar in
handen gegeven van de imker E. Wietsma te
Oldelamer, Lemsterweg 15, tel. 0 5265—261. Het
is gewenst dat degenen, die met hun volken
willen reizen, dit zo spoedig mogelijk aan de
heer Wietsma mededelen. Van hem ontvangen
zij dan bericht wanneer en waar de volken kun-
nen worden geplaatst. Het staangeld is (onver-
anderd) 75 cent per volk per dracht.

Hoewel de delegatie bij de in juni 1963 gehouden
inspectietoetocht gelukkig geen aanmerkingen be-
hoefde te noteren en er ook van de zijde van
de directie geen klachten zijn vernomen, wordt
voorts ook nu gewezen op de volgende punten.

De kasten moeten goed kunnen worden afgeslo-
ten en zijn voorzien van naam en adres van de
eigenaar. Wordt gezamenlijk gereisd dan moet
bij de groep kasten een bord worden geplaatst
met het adres en het telefoonnummer van de
verzorger.

Het is niet gewenst de kasten bloot te stellen
aan zonnestralen, omdat het dan in de kasten
te warm kan worden. Voor het afdekken van
de kasten mag gebruik worden gemaakt van het
in de polder aanwezige riet.

Goede reis en goede oogst !

Voor het Landbouwschap,

P. T. HILHORST
secretaris van de
bestrijdingsmiddelencommissie

(Slot)

Als we dat mindere werk eerst eens bij de kop nemen, dan zijn er vergeleken bij vroeger, toch heel wat belangrijk werk besparende methoden uit de bus gekomen. Vroeger tweemaal per jaar voeren, afgezien van noodvoeding, thans éénmaal. Vroeger tweemaal daags met een aantal jampotjes met warme suikeroplossing, waarvoor eerst water aan de kook moest worden gebracht, naar de bijenstal, net zolang totdat de 10 kg. er in zat — hoe hebben we het in hemelsnaam altijd nog voor 1 oktober klaarge-speeld — nu suiker in plastic emmer, koud water uit gieter er op, deksel erop en op het volk zetten, driemaal naar de bijen (dat waren dus voorheen drie jampotjes suikerwater) en er zit 12 kg. in. Daarbij moet mij toch wel iets van het hart. Als je daar eens met je mede-imkers over praat kom je tot de ontdekking, dat een groot deel nog nooit van die plastic voeremmers heeft gehoord, dat een ander deel zelfs nog nooit van spaarkastvoederbakken heeft gehoord en dat ze nog steeds met alle mogelijke voorwereldlijke voerapparaten zitten te modderen en dan daarbij soms nog het lef hebben te bewerken, dat het voeren met die plastic-emmers, wat ze niet hebben geprobeerd, nooit goed kan zijn. Dan sta je toch wel even met je oren te klapperen en ik begin te geloven, dat wij op onze vergaderingen veel te veel sprekers hebben, die in een hooggestemd betoog ingewikkelde problemen behandelen, terwijl we beter deden steeds maar weer opnieuw voerbakken, bijenuitlaten en dergelijke simpele hulpmiddelen te demonstrenen.

Het probleem van de noodvoeding en het overbruggen van drachtloze tijden is inmiddels ook al weer belangrijk vereenvoudigd door het voerraam met droge suiker. Evenwel heeft men kans gezien daaromtrent weer tal van nieuwe problemen te scheppen, in plaats van het nu eens rustig in de praktijk te proberen. Ik wil er alleen nog dit van zeggen. Als het voerraam wordt gebruikt voor het overbruggen van drachtloze perioden, dan is het nodig, dat de suiker inderdaad volkomen droog wordt gevoerd. Het bevochtigen van de

suiker of het mengen met honing of honingwater, zoals soms wordt aanbevolen heeft tot gevolg, dat de suiker te snel wordt opgenomen. Daar de suiker niet mag worden opgeslagen moet de voor de bijen toegankelijke oppervlakte vooral niet te groot zijn, waarom ons voerraam bijzonder geschikt is. Overigens hang ik dat voerraam altijd als kantraam in de honingkamer, waarbij het hele probleem van suiker opslaan in de honingkamer meteen van de baan is. Immers de suiker is al in de honingkamer en de bijen hebben heus geen behoefte om de suiker uit het voerraam te slepen, alleen om deze dan in de middelste raten weer te gaan opbergen. Als ze suiker halen doen ze dat om ze naar beneden te brengen, naar de broedruimte. Misschien is het mogelijk dat, als er voldoende proeven mee zijn genomen, onze officiële voorlichtingsinstanties daarover enig licht kunnen laten schijnen.

Het klaarmaken van ramen, ook nogal tijdrovend, kan belangrijk worden vereenvoudigd, door gebruik te maken van de door het Bijenhuis te leveren gewapende kunstraat. Het overgaan op de enkelwandige spaarkast geeft bij elke handeling op de bijenstal en vooral bij het transport een belangrijke besparing. Het merken van de moeren in het voorjaar vereenvoudigt het zoeken van de koningin. Ook hierdoor tijd-winst. Het op de juiste wijze gebruikmaken van uitlaatborden brengt het werk van het honing afnemen praktisch terug tot het naar huis brengen van de honingkamer. De enkele bij die er nog inzit kan er bij huis wel afgeveegd worden.

Dit is voorwaar toch een niet geringe opsomming van mogelijkheden om het werk te vereenvoudigen. Maar weet u wat het nare is? Ze doen het niet. En ik wou, dat ik wist waarom niet. Mogelijk omdat ze het geleerd hebben van iemand die het ook niet deed. Persoonlijk heb ik het uit een boekje geleerd, dus ik heb alles geprobeerd wat er in het boekje stond en hetgeen me beviel aangehouden. Maar hoe krijg ik mijn medeimkers, die het niet doen — nog niet doen — er toe om het wel te doen?

Het gestelde onder b en c is ten

nauwste met elkaar verbonden. Zonder sterke volken geen opbrengst en geen voldoening van het werk. We willen dus sterke volken zonder al het werk van laten afvliegen, verenigen, het opfokken van twee volken, die we ten slotte toch als één volk gaan gebruiken. Daarvoor is op de eerste plaats nodig een moer met een grote legcapaciteit en op de tweede plaats voldoende broedruimte, zodat de legcapaciteit van die moer niet door gebrek aan ruimte wordt ingeperkt, wat bovendien het zwermen in de hand werkt. Ik schreef reeds in het aprilno. van het vorig jaar, dat ik van mening ben, dat een normale broedkamer als legruimte voor een dergelijke moer te klein is. Proeven met dubbele broedkamers hebben uitgewezen, dat de broedruimte dan in de meeste gevallen te groot is, waardoor er te veel honing in de broedruimte blijft zitten. Uit principe oogsten we niet dan bij allerhoogste uitzondering uit de broedruimte. De gulden middenweg bewandelende krijgen mijn volken dus als broedruimte een broed- en een honingkamer en wel gedurende het hele jaar, dus ook in de winter. Dit is niet te vermijden want deze grote volken zijn in het najaar nog heel sterk en als die dan ook nog 10 tot 12 kg. suiker gevoerd krijgen kunnen ze daarmee niet uit de voeten. De bijen moeten namelijk in het midden van het broednest voldoende lege cellen overhouden. Op deze lege stukken van de raat overwintert de wintertros in verband met de warmte-isolerende werking van de lucht in de lege cellen. Voor mij heeft het bijhouden trouwens weinig bekoring meer als ik een oogst moet krijgen door twee of meer volken bij elkaar te gooien. Voor mij en naar ik meen ook nog voor vele anderen met mij, is de sport om dat met één volk te bereiken, waarbij ik niet wil beweren, dat ik nooit een volk help door er een raam verze-geld broed uit een ander volk bij te hangen. Het bijhouden wordt dan wel eenvoudiger en wat de aanschaf van materiaal betreft ook goedkoper, maar... de opbrengst per volk waarvan geoogst wordt, zal onherroepelijk kleiner zijn, hoewel... als de opbrengst wordt omgeslagen over alle volken die er

in-feite aan te pas zijn gekomen, dan weet ik nog niet of het zoveel verschil maakt. Met de raadgevingen in het juli-augustusno. van vorig jaar stuurde ik u reeds in de richting van het opbouwen van grote volken, waarmee zonder versterking gewerkt kan worden, maar u kunt het komende voorjaar nog alle kanten uit. Het is echter wel zaak nu een keuze te doen, zodat u zich op de methode die u wilt gaan volgen kunt voorbereiden en het daarvoor nodige materiaal kunt aanschaffen. Bij het werken met grote volken zonder van elk volk een aflegger te maken, zit de moeilijkheid in het beteugelen van het zwermen. Bij praktisch alle andere methoden wordt deze moeilijkheid gelijk met het maken van de kunstzwermen opgelost, wat echter inhoudt dat er voor elke kast een zes- of achtramer met inhoud moet zijn. In het andere geval maken we slechts enkele afleggers om reservevolken te hebben voor het opvangen van ongelukken en daarvoor gebruiken we natuurlijk de moeren uit de beste volken.

Als we geen gelegenheid hebben de andere volken behoorlijk te controleren en het zwermen daarvan in de gaten te houden — wat overigens goed mogelijk is, omdat bij geknippede moer de zwerm terugvliegt en we dus de eerst uitlopende jonge moeren kunnen horen tuten — zit er niets anders op dan gelijk met het maken van de afleggers de overige volken maar moerloos te maken door het doden van de moer. De behandeling van de volken wordt in het kort als volgt: 1. voorjaarsinspectie en kastbodem schoonmaken, vooral niet te vroeg in het voorjaar. 2. moeren knippen en merken. 3. rooster leggen, honingkamer opzetten, voerraam met droge suiker inhangen en volken naar de vroege dracht brengen. 4. terug van vroege dracht uitlaatbord leggen. 5. honingkamer afnemen, met daarvoor in aanmerking komende moeren afleggers maken of oude moeren verwijderen. 6. jonge moeren tuten, doppen uitsnijden, rooster leggen, honingkamer weer opzetten en voerraam droge suiker inhangen. 7. uitlaatborden leggen ongeveer 25 juli. 8. honingkamer afnemen en controleren of jonge moer aan de leg gekomen is (zo niet verenigen met aflegger). 9. klaarmaken voor late dracht door bijhangen van ra-

men uit afleggers. Restanten van afleggers tot een reservevolk verenigen. 10. terug van late dracht uitlaatborden leggen, honingkamers afnemen, kledjes vervangen door dekplanken geschikt voor het voeren met plastic-voeremmers en afvoeren.

Ik zou natuurlijk een aartsleugenaar zijn als ik zou beweren, dat het altijd precies volgens het schema verloopt, maar dat doen de andere methoden ook niet. Persoonlijk werk ik al jaren volgens dit schema en het bevat mij best. Ik maak meestal wat meer afleggers dan ik nodig heb en heb daar al menig imker, die pas begon of door pech uit zijn bijen was geraakt, mee kunnen helpen.

En nu ga ik werkelijk deze rubriek beëindigen. Ik heb getracht de jonge imkers de grote lijn en de andere lezers een spiegel voor te houden. Ten aanzien van de jongeren maak ik mijn excuus als ik wellicht niet voldoende duidelijk ben geweest en ten aanzien van de ouderen als ik op hoogstderzelve tenen heb gestaan. Bedenk dan, dat het in ieder geval goed was bedoeld en dat een zaak nog nooit vooruit is gebracht met wat mijn grootmoeder placht te noemen „aap wat heb je een mooie jongen” spelen. En beiden, zowel jonge als ervaren imkers, zou ik op het hart willen drukken „vergeet het wonder niet”. Deze rubriek is verschenen onder de titel „De wondere wereld der Bijen”.

Blijft u er zich van bewust, dat het inderdaad een wondere wereld is. Zolang u dat bijzondere nog werkelijk ervaart, zolang u die typische geur, die uit een geopende bijenkast komt nog bewust ruikt en met welbehagen de geuren van de bijenstal opsnufft als er gehaald wordt, zolang zult u plezier aan de imkerij beleven en ook voor onze vereniging niet verloren gaan alle contributieverhogingen, hoge suikerprijzen en activiteiten van malcontenten ten spijt. Gelukkig zijn er nog velen zich dat wonder niet alleen bewust, maar laten dat ook duidelijk blijken. Leest u nog eens na wat de Heer Tavernier schreef in het dec. no. van 1958 onder de titel „Zijn wij op de goede Weg?” en wat de Heer Rijsberman schreef in het febr. no. van 1962 in zijn artikel „Geen koud Materialisme”. Ik vergeet nooit een ontmoeting met een oudere imker,

die een grote stal bijen op de heide bij Terlet had gebracht. Bij het transport waren enkele volken warm gelopen en er lag een groot aantal dode bijen op een vieze kleverige hoop in de kast. De mah, die kennelijk veel liefde voor zijn bijen had, zag de ruïne met een betueterd gezicht aan, maar er zat niets anders op dan de vieze troep op te ruimen en de kasten schoon te maken. Hij toog met mannenmoed aan het werk. De bijen die de ramp hadden overleefd waren natuurlijk danig uit hun humeur en staken als wilden. Zijn eerste reactie was „Niet zo stèke, krenge” maar hij kon het toch niet over zijn hart verkrijgen om de kast dicht te doen en de zaak te laten zoals die was en toen er al verscheidene angeltjes in zijn handen stonden, zei hij bij de volgende aanval berustend: „Nou in Godsnaam dan, da's niet gebeje en niet gevluukt”. Ik dank u hartelijk voor uw aandacht, ook degenen die het er niet mee eens waren, voor hun kritiek. Ik wens u veel succes met uw bijen en denk erom „Vergeet het wonder niet”.

H.G.M.

V R A G E N R U B R I E K

Vraag 4:

In mijn ratenkast heb ik nogal wat raten hangen, waarvan het stuifmeel met een wit schimmellaagje bedekt is. Moet ik dat schimmellaagje zelf verwijderen of knappen de bijen dat in het voorjaar wel op?

A. F. te S.-V.

Beschimmelde raten

Hang de raten een paar uur in zon en wind (niet te hete zon) en probeer dan met een zachte langharige borstel de schimmel zoveel mogelijk te verwijderen. Als u de raten daarna verder in een tochtige droge ruimte bewaart, maken de bijen ze in het volgend seizoen bij aanwending in een sterk volk, wel verder schoon. Veel van het door schimmel aangetaste stuifmeel zal echter wel bedorven zijn en door de bijen mede worden verwijderd. Mocht de aantasting door schimmel zo ernstig zijn, dat de raten broos geworden zijn, dan kunt u deze beter opruimen.

De eerste Dordtse markt in 1939.

De voorjaarsmarkt in Dordrecht bestaat **25** jaar

Het was ons oud-bestuurslid, de heer E. G. Ligt, destijds hoofd van het marktwezen in Dordrecht, die de stoot heeft gegeven tot het instellen van een bijenmarkt in onze gemeente, teneinde de fruittelers in de wijde omgeving in de gelegenheid te stellen om de voor de bestuiving van hun vruchtbomen benodigde bijenvolken aan te kopen of met de bijenhouders huurovereenkomsten af te sluiten voor de duur van de bloei-periode. Het in het leven roepen van een bijenmarkt was geen gemakkelijke taak en vele moeilijkheden moesten worden overwonnen. Een van de voornaamste voorwaarden waarvoor moest worden gezorgd, wilde de bijenmarkt kans van slagen hebben, was dat men van voldoende aanvoer van volken verzekerd was. Hiervoor werd contact gezocht met de bijenhouders van de afdeling Dordrecht en Omstreken, die gaarne hun medewerking hieraan toezegden. Vanzelfsprekend werden de rijksbijenteeltconsulent, Ir. Minderhoud, en de rijkstuinbouwconsulent, Ir. Kers, bij de plannen betrokken. Als deskundige en man van ervaring gewaagde de heer Minderhoud van het ontstaan van bijenmarkten en het weer even snel verdwijnen van deze markten, als gevolg van het veel voorkomende feit, dat de noodzakelijke bijenvolken ontbraken. Dit was geen hoopvol geluid, maar de heer Ligt liet zich niet uit het veld slaan en zette door. Met Ir. Kers die toen de slagzin huldigde: „vijf bijenvolken per ha., is voor de fruitteler je ware!”, trok hij naar Brabant, waar zij zich gezamenlijk oriënteerden omtrent de mogelijkheden en o.a. op de Tilburgse markt en elders eveneens contacten met imkers legden. Dank zij zijn volle toewijding, een groot doorzettingsvermogen en

organisatietalent, zag de heer Ligt op 14 april 1939 zijn werk bekroond door de opening van de eerste Dordtse voorjaarsbijenmarkt! Er was een behoorlijke aanvoer en er kwamen kopers. Er werden zaken gedaan. En het daaropvolgend jaar kwamen ze terug, de fruittelers uit Zuid-holland, West-Brabant en de Zeeuwse eilanden, terwijl de aanvoer al was gestegen van 128 tot 173 volken. Vooral gedurende de oorlogsjaren en de jaren daarna mocht de Dordtse bijenmarkt zich in een grote belangstelling verheugen. Uit hoofde van zijn functie was de heer Ligt terecht gekomen in de wereld der bijen en, hoe kan het ook anders, hij werd bijenhouder en is het nog altijd, ondanks de vele moeilijkheden hier in onze omgeving, vanwege de komkommerteelt. Ook in de strijd om het behoud van de bijenteelt in Dordt en omstreken, stond hij in de eerste rij en met succes!

Na 1950 trad een sterke achteruitgang in voor wat de markt betreft. Het zo belangrijke bestuivingsnut van de bijen werd helaas door velen miskend. En dit was niet alleen het geval met de fruittelers zelf, doch ook anderen die geroepen zijn om leiding en voorlichting op dit gebied te geven, hadden hieromtrent gewijzigde opvattingen gekregen. De belangstelling voor onze Dordtse bijenmarkt was sterk dalende. Maar onze mensen bleven actief en de markt bleef in stand. Dank zij de bewijzen, welke geleverd werden door die fruittelers die trouw bleven aan hun bedrijfsmethode met de hulp van de nodige bijenvolken, keerden velen weer op het oude pad terug en is er weer een grote vraag naar bijen ontstaan. Verleden jaar was dit reeds

goed merkbaar op de Dordtse markt, waar nauwelijks aan de vraag naar volken kon worden voldaan en goede prijzen werden gemaakt. De belangstelling voor het huren van volken was nog groter en voor dit doel waren onvoldoende volken beschikbaar, zodat ook hier een ruimere vergoeding kon worden bedongen dan tot dan gebruikelijk was!

En zo gaan wij met goede moed en verwachtingen de **25e Dordtse Bijenmarkt** tegemoet, welke gehouden wordt op

zaterdag, 11 april a.s.

op de alom bekende plaats, het Beverwijckspein.

Het ligt in de bedoeling van de marktcommissie om aan deze jubileummarkt een meer feestelijk karakter te geven. Hoe wij dit hopen te doen is nog niet geheel bekend. Wij hopen u hierover in het aprilnummer van het Groentje nadere gegevens te kunnen mededelen.

Bijenhouders komt naar Dordrecht, wij verwachten u!

DORDRECHT

A. DE GROOT

GROEPSVERGADERING UTRECHT

De groep Utrecht komt in vergadering bijeen op zaterdagmorgen 7 maart a.s., om 10 uur, in hotel-restaurant Riche, Vredenburg, Utrecht. Op deze bijeenkomst komen belangrijke punten aan de orde. Aan de afdelingsbesturen in de groep Utrecht zal de agenda door het hoofdbestuurslid worden toegezonden.

FRUITREISVERGADERING AFD. BUNNIK-HOUTEN

Voor de derde maal zal de afdeling Bunnik-Houten een Fruitreisvergadering houden voor die afdelingen en imkers die naar het fruit willen reizen in het komende voorjaar. Doel van deze bijeenkomst is de imkers van voorlichting te dienen. Deze vergadering zal plaatsvinden zaterdag 7 maart a.s., 's middags 2 uur, in hotel Riche, Vredenburg te Utrecht. Zij, die naar het fruit willen reizen zijn op deze bijeenkomst welkom.

LAATSTE NIEUWS VAN DE STICHTSE IMKERMIDDAG OP 4 APRIL

De toneelzaal in Hervormd Centrum Boslust te Zeist, gelegen aan de Boslaan, kan vele imkers ontvangen. Er is volop ruimte, ook parkeer-gelegenheid. Aanvang van deze vijfde Prov. Utrechtse Imkermiddag is 's middags om half twee. Een interessant programma wacht de imkers deze middag naast het Voorlichtingsspel „Imkerpraat”, van de Rijksbijenteeltvoorlichtingsdienst onder leiding van Ir. J. Mommers. Na de pauze is er een **bijenforum**, waaraan u vragen kunt stellen. De toegang is gratis. Ook imkers buiten de provincie Utrecht zijn van harte welkom, en ieder mag zijn huisgenoten meebrengen. Zeist is gemakkelijk bereikbaar met busdiensten uit de richtingen Amersfoort, Woudenberg, Veenendaal, Utrecht enz. Komt dus allen 4 april naar de lustrummiddag der Stichtse Imkers in Zeist.

C. P.

Wie een beter ras heeft, werpe de eerste steen naar de Carnica

De Carnica-bij wordt in de laatste „Groentjes” nogal aangevallen; misschien mag ik dan eens een ander geluid laten horen.

Laten we eerst voorop stellen, dat men moet **leren** met de Carnica om te gaan. De Carnica geeft in het voorjaar meestal een broedexplosie en heeft ze dan geen ruimte genoeg, dan krijgt men zeer gauw de zwermen. Als de zwerm dan aan de boom hangt, heeft de Carnica het natuurlijk gedaan, terwijl in wezen de imker de schuldige is. Hebt u wel eens opgemerkt, dat we nooit onszelf de schuld geven van iets? Bij drachtpauzen en in de nazomer moet er geregeld gevoerd worden, want de Carnica heeft de nare gewoonte met leggen op te houden, als er geen dracht meer is en is dan moeilijk weer aan het leggen te krijgen.

Invoeren van een Carnica koningin in een straathondenras-volk is zeer moeilijk, niet omdat de bijen zouden merken, dat de koningin inferieur is, maar doodeenvoudig, omdat het **een ander ras is**.

Dan klaagt de heer Wijnen er over, dat hem een geknipte (dus volgens hem oude) koningin gestuurd is. Wel, wij (afdeling Enschede) hebben ook al onze moeren geknipt verzonden en doen dit alleen, om de vleugel-index te controleren: het hoeft dus helemaal geen oude koningin geweest te zijn. (Wij hebben geen koningin aan de heer Wijnen geleverd, maar andere kwekers kunnen om dezelfde reden als wij, hetzelfde gedaan hebben).

En dan nu de produktie. Die ligt op het ogenblik nog niet boven de produktie van het straathondenras, maar zeer zeker er ook niet onder. Wij zijn met de Carnica uitstekend tevreden, al ontveinzen we ons niet, dat er nog hevig aan selectie gedaan moet worden. Jammer genoeg zijn we het vorig jaar achteruitgegaan door de sterfte van onze raskoninginnen, als gevolg van de strenge en lange winter.

Trek nu niet direct de conclusie: zie je wel, die Carnica is niet winterhard, want ook een imker in onze afdeling met straathondenras (hij zegt altijd: „stekbiën moeten we hebben”) had van z'n 16 volken er 10 dood en de overigen waren gedecimeerd.

We hebben ons echter weer van uitstekend teeltmateriaal voorzien en hopen het zover te brengen, dat het geen strijdvraag meer zal zijn, of de Carnica beter of slechter is dan de gewone bij. Imkers zijn over het algemeen individualisten; hebben de heren die de Carnica aanvallen wel eens gehoord van een koninginneteeltvereniging, die het Hollandse of een ander „ras” wil verbeteren? Dit is wel het geval bij het Carnica-ras; de koninginneteeltverenigingen, die dit ras willen verbreiden groeien als paddestoelen uit de grond. De Carnicateelt heeft een eigen bevruchtungsstation waar elk jaar meer volkjes worden ingezonden; er zijn koninginnetelersdagen te Wageningen, instructiedagen voor de Carnicakeurmeesters; allemaal omdat ze toch zo slecht zijn?

We hebben hier in Enschede als minstens 3 jaar achter elkaar een cursus voor beginners in de bijenteelt; de gemiddelde leeftijd van de leden daalt gestaag, terwijl het ledental vooruitgaat. Dit alles is mede te danken aan de Carnica.

ENSCHEDA.

N. van DAALLEN.

DE LÜNEBURGER HEIDE

De Lüneburger heide strekt zich in Noordwest-Duitsland uit tot aan onze oostelijke grens. Deze heide was en is, hoewel de oppervlakte aan heidestruiken evenals in ons land afneemt, een bijenland. Veel wordt er nog met korven gewerkt, hetgeen wel blijkt uit de grote aanbiedingen van naakte volken in het najaar.

De imkers, Heidjers geheten, hebben hun eigen ronde korf, welke zwaarder is dan de onze, van boven afgeplat en met een hoger geplaatst vlieggat. De bijenteelt is hier geheel ingesteld op de heidedracht. Men moet daarom tijdens de bloei van de heide zoveel mogelijk volken hebben.

Met de wintervolken, „Leibimmen“, wordt in het voorjaar gereisd naar streken, waar wat te halen valt (bijv. de boomgaarden in het „Alte Land“). Maar de korven mogen niet verhonigen. Zonodig bracht men de korven naar streken met minder dracht: zwermen moest men hebben.

Had een imker bijv. 100 volken overwinterd, dan moest hij hiervan 400 volken voor de heide hebben. Elke opzetter moest een voor- en een nazwerm geven en dit zo tijdig dat de voorzwerm ook nog een zwerm, de Heidschwarm, gaf.

Uit de 400 volken werden er 100 voor opzetters uitgezocht, zij moesten 17½ kg zwaar zijn. Voorheen werd de rest doodgezwaveld, thans als naakte volken verkocht. Daartoe worden de bijen uit de korven gestoten of geklopt, waarna de korven licht uitgezwaveld worden en voorlopig opgeborgen. Dat opbergen geschiedde in een „Bientreppenspeicher“ een gebouw, waarvan u hierbij een afbeelding ziet. Het is een origineel, uit de Lüneburger heide afkomstig, gebouw, dat naar het Instituut voor bijenonderzoek in Celle werd overgebracht.

Een korte uiteenzetting: als de eigenaar van een boerenhofstede te oud werd gaf hij zijn bezit aan zijn kinderen. Zo kreeg één zoon de boerderij, een ander de schapenstal met de kudde en een derde de bijenstal waarbij een gebouw behoorde. Zoals u uit de tekening kunt zien bestond dit gebouw

uit twee verdiepingen, een buitentrap leidde naar de zolder en hier werden de afgezwaveldde korven met honing bewaard. Het huis bevatte verder een werkplaats.

Men had grote bedrijven, soms met 10 „Lagden“, elke Lagd had 60 volken.

De tweede afbeelding toont een Lüneburger bijenstand zoals deze in een openluchtmuseum te zien is. Südwestd. Imker 1963/9.

De Krainer bij minder geschikt voor de heidedracht ?

Wij blijven nog even op de Lüneburger heide. Voor dit deel van Duitsland is de Nordwestdeutsche Imker het vakblad. Een vast medewerker van dit blad, de grootimker K. A. Eckmeyer, had in één van zijn artikelen geschreven dat veel van zijn volken zonder broed van de heide terugkwamen.

Zijn collega Söhle had andere ervaringen, zijn volken hadden eind september nog veel broed, vooral als de heide goed gegeven had.

Eckmeyer had de reden spoedig gevonden: hoe zuiverder de bijen van het Krainer ras zijn, hoe minder broed zij na de heidedracht hebben. Wie daarentegen met de heidebij of het inheemse ras werkt heeft in de regel aan het einde van de heidedracht veel broed.

Söhle werkt met heidebijen,

Eckman daarentegen met Krainers (NWDeutsche Imker 1963-11).

Schilderen van kasten. II

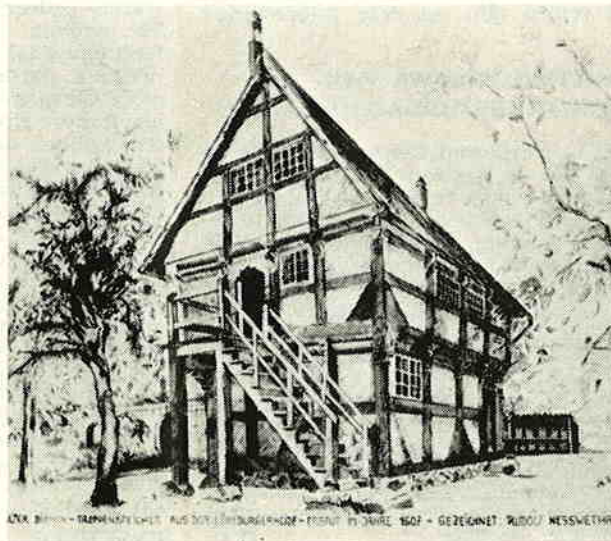
In de Jaagkieps van januari schreef ik over het schilderen van kasten en noemde drie redenen van een Australische bijenhouder. Een oude imker uit Victoria voert in de Australasian Beekeeper 1963/11 een vierde reden aan:

In Australië worden bij het reizen de bijenkasten op platen gezet, ver van de bewoonde wereld, waar weinig of geen toezicht is. Diefstallen enz. zijn niet zeldzaam. Schildert men nu zijn kasten wit, dan steken deze zeer opvallend tegen de omgeving af. Onze imker heeft nu al jaren zijn kasten bewerkt met olie (sump oil?) waardoor de kasten bruin worden en niet opvallen. Elke winter worden de kasten afgeborsteld en opnieuw in de olie gezet en de resultaten zijn „zeer bevredigend“.

Ook hij vindt dat volken in donkere kasten beter overwinteren.

Van ons lid F. H. C. Kruse, Paterswolde, ontvingen wij de volgende mededeling: Uit de Jaagkieps heb ik met belangstelling o.a. het schilderen van kasten gelezen.

Gedurende enkele jaren heb ik ervaren, dat van een reisgroep van 5—7 imkers mijn bijen bij-

KAR. BIRNER - TRAPPENSTEIGER AUS DER LÜNEBURGER HEIDE - FOTO: 19. JANU. 1967 - GEZEIGNET: RUDOL. NESSMETH

hocht, was mein
alt Gebäck, leis
knisternd euch
erzählt, bin aus
dem Herz der
Heide hier wieder
aufgestellt.
Viel Freud u. Leid
und Pest u. Brand
war wechselnd
um mich rum
nun wieder
alt vertraut ein
lieblich
Zimmensumma“

NES LANDESHERITUT FÜR
-BIENFORSCHUNG - CELLE

Lüneburger bijenstand.

zonder goed uit de bus komen. Opvallend is dat ik zelden of nooit hinder heb van onbevruichte koninginnen. Ik heb mede, gesterkt door literatuur hieromtrent, steeds aangomen dat mijn **blauw** geschilderde kasten vorenstaande bevorderen. Ik hecht daarom veel waarde aan uw tabel (blauw 10% plus t.o.v. groen). (Onze dank voor deze mededeling).

De bijenteelt in 1864. Vervolg

Wij gaan verder met de aantekeningen van de heer Kronenberg:

Het ging tot den 8sten July (1864) zoo slecht dat ik op den 6den July nog alle korven heb moeten voeren omdat de oude moers niet alleen het broed hadden uitgetrokken, maar ook allen zoo ongeveer een handvol oude bijen onder de korf hadden liggen, dood van honger en koude. Met het voeren bij ingieten waren zij ook zoo flauw dat men geen kap behoefde op te hebben. Natuurlijk dat met dat ongunstige voorjaar en vóórzomer in geen enkele korf één drop honig was.

Op den 7den July begaf de wind zig naar het Noorden en Noordoosten en werd het wat warmer zoodat de bijen niet-tegenstaande die ongunstige wind nog zóóveel verdienden dat zij niet behoefden gevoerd te worden. Zoodat wij dan ook besloten het grootste gedeelte nog te brengen naar Uchelen waarheen op den avond van den 19 July 30 korven werden gebracht, waarbij buitengewoon

gunstig weer trof. 9 hield ik er nog hier.

Toen de bijen er een veertien dagen geweest waren was er zoo'n geroep van gewin dat wij

Uitgaaf

April ½ p. touw	f 0,40
reparatie Dzierzondak	1,26½
19 July tol en vertering	1.40
9 Augs idem	1.20
14 Sept idem	1.70
14 Sept Stageld 34 korven	1.70
17 Sept Albert 3 nachten	3,00
	<hr/>
	f 10,66½

Balance van de Bijen met toebehoor op 1 January 1865.

51 Korven à 50 ct	f 25,50
3 Dzierzons à f 3	9,00
honig in de 23 honigkorven 115 pond à 20 ct	23,00
honig in de 15 opzetters 206 pond à 20 ct	41,20
Voerhonig ongeveer 60 pond	12,00
Doeken ongeveer 30 à 10 ct	3,00
Schepkorven enz.	3,00
	<hr/>
	f 116,70

Bovenstaande rekeningen geven mij aanleiding tot de volgende opmerkingen:

De bijen werden half juli naar Uchelen gebracht, waar zij wel op de boekweit en later op de heide gevlogen zullen hebben. Het „stageld” 5 ct per korf was niet hoog, wellicht is hier enig toezicht inbegrepen.

Het reizen kostte verder niet veel (eigen gerij?), aan tol en vertering voor 3 ritten werd f 4,30 uitgegeven, terwijl Albert

besloten er eens heen te rijden en bevonden toen dat zij vol honig lagen tot zelfs in de onderste cellen waarom wij goedgevonden op den 9den Augustus te gaan jagen, dat wij ook gedaan hebben tot ons groot verdriet en schade. Want dadelijk den volgenden dag begon het te regenen en werd het koud en guur zoodat zij sedert den 9den Augustus niets meer gewonnen en alle dag ingeteerd hebben zoodat ook de jagers dood en de overigen korven bij de dag ligter werden en ik genoodzaakt was de zwaarsten uit het veld te zetten en nog waren de zwaarste ligt.

Het was geen wonder dat zij niets verdiend hadden want sedert 9 Augustus was de wind altijd Noord en Noordwest met regen en 's nachts een najaarskoude”.

(Op 20 september 1864 werden opgezet 13 korven en 2 „Dzierzons”; de korven waren niet zwaar: 23 tot 33 pond, de Dzierzons 40 resp. 44 pond. De aantekeningen over 1864 worden besloten met de volgende rekening en balans:)

Ontvangst

2 Augs 7½ p. reute	f 3,37½
12 Sept Tafelhonig	
46 p à 20	9,20
27 Sept 93 p honig	
à 20	18,60
3 Oct 10 p reute	
à 42½	4,29
	<hr/>
	f 35,46½
af uitgaaf	10,66½
	<hr/>
Zuivere opbrengst	f 24,80

(een knecht?) één gulden per nacht ontving. Opmerkelijk dat deze laatste post, maar dan is voor „Albert” „Bart” in de plaats gekomen, voor het zelfde bedrag nog in de verantwoording van 1906 voorkomt; en loonsverhoging scheen toen onbekend te zijn.

Bij de ontvangsten tweemaal een post voor „reute”, volgens mij droge raten. De honing

werd waarschijnlijk als raathoning verkocht; in later jaren spreekt schrijver maar eens over pershoning.

Op de balans vinden wij 23 „honigkorven”, zij hebben gemiddeld 5 pond honing. Dit zijn korven waaruit de bijen in het najaar gejaagd zijn, zij werden ook „honigkappen” genaamd en gebruikt om na de winter, als een korfvolk gebrek had, dit hierin om te jagen. Ook vormden zij een goede start voor zwermen.

Koninklijk voedsel en reuma

In de laatste jaren heeft men weinig meer vernomen van koninklijk voedsel (K.V.). Nu verschijnen er in de Britse pers berichten over een nieuwe mogelijkheid om deze stof te gebruiken.

Dit naar aanleiding van een artikel van een drietal geleerden in het wetenschappelijk blad *The Lancet* van 25-10-1963. Volgens een onderzoek in Engeland schijnt het bloed van reuma-patiënten van een zeker organisch zuur een zeer laag percentage te hebben. Deze stof kan gemakkelijk aan patiënten worden toegediend ter herstelling van stijfheid in de gewrichten.

Maar dit herstel is slechts van korte duur en kan verbeterd worden als het zuur met K.V. wordt toegediend. K.V. bevat n.l. een ander zuur dat de uitwerking van het eerste zuur langer doet duren.

Maar men is slechts in een beginstadium, nog heel wat onderzoek zal moeten plaatsvinden. (Scottish Beekeeper 1963/12)

De honingooft 1963 in de V.S. en Canada

De honingooft in de V.S. in '63 wordt geschat op 131.144.000 kg, d.i. 7% meer dan in 1962. De gemiddelde opbrengst per volk is geschat op 24 kg. Aan het begin van het jaar waren er 5.559.000 bijenvolken, d.i. 1% meer dan in het voorafgaande jaar.

De oogst in Canada was 14.753.000 kg tegen 13.721.000 in 1962. (Gleanings 1963/11)

Enige cijfers uit West-Australië

Uit een rapport uit West-Australië blijkt dat beroepsimkers met meer dan 600 volken het vorig seizoen een gemiddelde opbrengst van ruim 120 kg hadden; er zijn ongeveer 41.000 volken. Meer dan 80%

van de honing wordt uitgevoerd en gedurende de maanden maart en april 1963 is de prijs meer dan verdubbeld. Gebleken is dat honing, opgeslagen in donkere raat, donkerder is dan honing uit witte raten. (Gleanings 1963/11)

Varia: Honingparfum

Als men bovenstaande cijfers leest, doet het volgende bericht, overgenomen uit het Parool van 24-12-'63 vreemd aan:

Een Amerikaanse fabrikant had na langdurig en uitgebreid marktonderzoek onder de koopkrachtige Amerikaanse bevolking gevonden, dat hij een enorme omzet zou kunnen halen met een parfum, dat de geur van een cornflake met honing bezat.

Maar als hij het omzetcijfer zou halen, dat hij ook al reeds van te voren berekend had, dan zou er op de hele aarde niet genoeg honing te vinden zijn voor zijn parfumproductie. Hij besloot toen om de honinggeur op synthetische wijze aan het parfum toe te voegen. Of hij echter ook synthetische cornflakes gebruikte vermeldt de historie niet.

Jékavé

KRAINER KRAAM

MAATREGELEN VOOR SCHIERMONNIKOOG in verband met opdringende mijtziekte

In ons Maandschrift van februari treft ons een alarmerend bericht over bovengenoemde maatregelen. Het ligt voor de hand dat de koninginneteelcommissie zich bezorgd maakt over de verspreiding van de zo gevreesde mijtziekte via het bevruchtingsstation en dat zij maatregelen gaat treffen om te voorkomen dat straks het hele land door een vervoersverbod wordt getroffen. Maar de

vraag rijst of de getroffen maatregelen hier tegen voldoende waarborg bieden. Ik ben zo vrij dit sterk in twijfel te trekken.

Wie zal garanderen, dat de bijen, waarmee bevruchtingsvolkes worden bevolkt, werkelijk afkomstig zijn van die volken, waarvan monsters werden opgezonden? Wie zal garanderen, dat de gezonden monsters van alle volken van de betrokken stand werden genomen en niet enige werden overgeslagen? Of later bijgekocht?

Velen zullen wellicht de zaak serieus nemen, maar enkelen kunnen de hele boel bederven. Wij weten maar al te goed, hoe slordig sommigen (of velen?) met hun bijen omspringen. Wil men garantie voor genoemde maatregelen, dan dienen de monsters door onpartijdige en bevoegde personen te worden genomen en de bevruchtungskastjes eveneens onder hun toezicht te worden bevolkt. Dit is praktisch onmogelijk.

Blijft slechts de enige mogelijkheid: dat de teelt op Schiermonnikoog uitsluitend onder toezicht van de koninginneteelcommissie kan worden uitgevoerd, met 100% eigen materiaal. Alleen een gecentraliseerde werkwijze kan het onheil voorkomen. Geen halve maatregelen nemen, maar meteen radicaal ingrijpen. Voorkomen is vooral in deze zaak een gebiedende eis. Als ons land eenmaal besmet is, zijn we verloren. Niet wachten tot het te laat is! Meteen radicaal aanpakken. Desnoods het bevruchtingsstation sluiten.

Ik meen het bovenstaande in ernstige overweging te moeten geven.

HILVERSUM

O. DE VRIES

(De commissie is begonnen met te vertrouwen op aller medewerking. Als dit vertrouwen beschaamd wordt, zullen de goeden dat met de kwaden moeten ontgelden. Red.)

Ervaringen met Krainers

Na het lezen van de ervaringen van de heer Wijnen in het febr. no. voel ik me genoodzaakt ook eens iets over mijn ervaringen met Carnica's te schrijven. Het toeval wil namelijk, dat ondergetekende de leverancier van „oude en uitgerangeerde” moeren is, die er niet voor terugdeinst onschuldige imkers met moedwillige onjuiste voorstellingen te misleiden en honderden guldens aan schade te laten lijden. Eigenlijk toch wel een compliment voor mij als moerenknipper dat een imker met ca 50 volken pas na een half jaar tot de ontdekking komt dat de moer geknipt was en dus een oude moer was. Maar nu de werkelijkheid. De heer Wijnen ontving van mij op 25 juli 1962 een jonge Carnicamoer, dochter van een moer van v. d. Berg, die op 18 juli, dus een week tevoren, thuis was gekomen van Schiermonnikoog en twee dagen daarna bij inspectie geknipt en gemerkt werd omdat op dat moment reeds volwassen larven aanwezig waren. Het was dus geen uitgerangeerde moer; dan

blijft dus de andere door de heer Wijnen gestelde mogelijkheid over: het hele Carnica-ras is de pest voor de Hollandse imker.

Moeten wij ons nu niet eerst enkele andere dingen afvragen? Werd deze moer wel goed beoordeeld en is deze ene moer een vertegenwoordigster van het hele ras?

Het is zeker niet nodig voor het invoeren van een moer drie kostbare honingvolken te plunderen. Dit is zelfs ongewenst omdat in het nieuwe volk de kans op het bestaan van een verdeeldheid dan zeer groot is, hetgeen weer kan leiden tot ontwikkeling van zwerm drift (zo die al niet bestond in de oude volken) en inballen. Het bouwen van darrenraat wijst al in deze richting. Een moer kan bij het inballen zodanig beschadigd worden dat ze voor het voortbrengen van een groot volk ongeschikt is geworden. Neem toch voor het invoeren van een moer een volk dat een onbevuchte moer verwacht en dus minstens een week moerloos is en gesloten doppen heeft. Als zo'n volk dan ook nog uit louter jonge bijen bestaat en de doppen vlak voor het invoeren worden weggebroken is de kans op afsteken vrijwel afwezig.

Ook het versterken met bijen uit andere volken brengt risico's met zich mee. Over dergelijke volken kan men dan ook geen oordeel vellen alvorens deze vreemde bijen volledig verdwenen zijn. Voeren is de beste methode om kleine volken groot te maken. Maak het volk dus direct zo sterk dat verdere versterking niet nodig is. Pas als men met deze factoren rekening houdt kan men een oordeel over de moer geven. Men moet echter wel in het oog houden dat bedrijfsmethoden, die voor inlandse bijen goede resultaten geven, bij andere rassen wel eens veel slechtere resultaten kunnen geven. Mijn ervaring met Krainers is, dat ze vrij zachtvaardig zijn, mits ras-zuiver bevucht. De eerste nateelt (op eigen stand bevucht) is wel vruchtbaar maar niet bijzonder zachtvaardig meer. Hieraan mag men de Carnica's zeker niet beoordelen. Voor wie zijn bijen graag ziet zwermen is de Carnica een ideale bij; ze moeten wel bijzonder zwak zijn om niet te zwermen. Veel ruimte geven helpt daartegen niet.

Bij vergelijking met de Kaukasische bijen, waaruit mijn bijenstand voornamelijk bestaat, valt direct de grotere zwermtraagheid van deze laatste op. Zonder zwermverhinderer toe te passen zwermden de laatste twee jaren slechts enkele Kaukasiers en dat waren nog verkeerd bevuchte moeren; terwijl de Carnica's allemaal zwerm drift ontwikkelden. Een raszuiver bevuchte Kaukasier heb ik nog nooit zwerm drift zien ontwikkelen. De laatste twee jaren waren echter geen normale jaren; maar het zegt toch wel iets.

Een biometrisch onderzoek wees uit dat bij de Carnica's de variaties binnen één volk zeer groot zijn. Dit verklaart ook de grote variatie in de nateelt en de waardeloosheid van de verkeerd bevuchte nateelt.

De Kaukasier is veel verder ingeteeld en daardoor veel éénvormiger in kleur, beharing en zo-

IMKERSDAG 1964 TE AMSTELVEEN

Imkers van Nederland wij nodigen u allen uit voor de door ons te houden jaarlijkse bijeenkomst. Wij hopen, dat u met onderstaande, voorlopig geplande dagindeling voldoende geanimeerd zult zijn deze dag, in één van de snelst groeiende en meest vooruitstrevende gemeenten van Nederland, bij te wonen.

- 1e Opening voorzitter hoofdbestuur en burgemeester.
- 2e Een wandeling door het bijzonder fraai aangelegde J. P. Thijsssepark of naar verkiezing door het voor Nederland unieke winkelcentrum.
- 3e Lunch.
- 4e Een bloemrijke tocht door het zich voor het wereldbekende „Bloemen-Corso” opmakende Aalsmeer, indien de omstandigheden het toelaten voorafgegaan door een tocht door het „Amsterdamse Bos”, de long van Amsterdam, waar u o.a. kennis kunt nemen van de internationale roeibaan „de Bosbaan” en tevens op enige afstand onze luchthaven „Schiphol” kunt zien liggen.
- 5e Waarna hoogstwaarschijnlijk een aangename verrassing in de aula van het Casimir lyceum of in het openluchttheater u wacht en waar tevens de dag besloten zal worden.

Wij hopen, dat wij op uw komst kunnen rekenen.

Afd. bestuur Amstelveen.

voorts en ook in inwendige eigenschappen. Bij kruising blijven de goede eigenschappen dan ook beter behouden. De vruchtbaarheid wordt dan zelfs beter. Raszuiver bevruchte moeren geven namelijk vaak blijk van vergaande inteelt. Nu ik over meerdere raszuivere stammen beschik, die onderling op Ameland worden gekruist, is ook dit probleem opgelost.

De praktijkimper moet echter toch met op eigen stand bevruchte moeren werken en dan is het goed als stammoeder een ver ingeteelde koningin te gebruiken. De eerste nateelt is dan nog zachttaardig en zwermtraag en bovendien vruchtbaarder.

Er zal nog heel wat werk verricht moeten worden om van de huidige Carnica te maken, wat

de Kaukasier nu reeds is en dat is de reden waarom ook ik genezen ben. Maar anderen hebben misschien betere Carnica's dan ik en het zal zeker mogelijk zijn deze nog verder te verbeteren door middel van selectie en inteelt. Het zal waarschijnlijk niet lukken wanneer telkens andere Carnica-stammen worden ingevoerd en gekruist met wat we al hebben.

Het beste lijkt het me door middel van een goed uitgevoerde keuring van alle in ons land aanwezige Carnicavolken de meest zuivere volken er uit te zoeken en deze te bestemmen voor de nateelt van moeren en darrenvolken voor Schiermonnikoog.

ZEIST.

P. J. ROMEYN.

Reizen

NAAR HET FRUIT (vervolg)

Zoals reeds is medegedeeld is de Contactcommissie van mening, dat het aanbeveling verdient de overeenkomst schriftelijk vast te leggen. Als er zich dan onverhoopt spuitschade zou voordoen, dan wel dat één der partijen zich niet houdt aan een der bepalingen van de Algemene Voorwaarden, staat de gedupeerde nu veel sterker dan voorheen. Toen heeft de ervaring immers helaas geleerd, dat de oude regeling als het er werkelijk op aan kwam te weinig houvast bood.

Een model van de overeenkomst volgt hieronder. Het is voordeliger om deze stukken centraal te laten drukken. De afdelingen kunnen het gewenste aantal exemplaren derhalve bestellen bij het secretariaat van hun organisatie.

Nog enkele opmerkingen

Daar er op de dag van de reis toch al veel moet worden gedaan, is het van belang de extra administratie dan zoveel mogelijk te beperken. Dit kan door voordien de overeenkomst al zoveel mogelijk in te vullen en te ondertekenen. Het is de bedoeling de overeenkomst in tweevoud op te maken; één exemplaar voor de fruitteler en één voor de imker of zijn vertegenwoordiger. Helemaal invullen zal nog niet kunnen, omdat de naam van de fruitteler nog niet bekend is. De persoon die namens de afdeling het transport regelt moet op de dag van de plaatsing de naam van de fruitteler en het aantal volken invullen en voorts hem of zijn vertegenwoordiger laten tekenen.

De imker, die met een groot aantal volken meedoet zal méér dan één formulier moeten meegeven, omdat de kans groot is, dat zijn volken bij verschillende fruittellers zullen worden geplaatst. Een grote fruitteler zal allicht ook meer dan één overeenkomst moeten ondertekenen. (Uiteraard zal de contactman de versnippering zoveel mogelijk tegen gaan.)

Met aller medewerking zult u zien, dat de „papieren rompslomp” echt wel mee valt. Nogmaals goede reis!

P. T. HILHORST,

Secretaris van de Contactcommissie van Fruit- en Bijentelers.

OVEREENKOMST INZAKE HET PLAATSEN VAN BIJENVOLKEN OP FRUITPERCELEN

Ondergetekenden,

wonende/gevestigd te

hierna te noemen imker,
en

wonende/gevestigd te

hierna te noemen fruitteler

verklaren het volgende te zijn overeengekomen:

1. Imker zal op de bij het Landbouwschap te 's-Gravenhage gedeponeerde, voor het jaar 196 geldende „Algemene Voorwaarden inzake het plaatsen van bijenvolken op fruitpercelen” op (een) door fruitteler aan te wijzen fruitperce(e)l(en) kast(en) en kor(f)ven met bijenvolken (doen) plaatsen tegen een door fruitteler te betalen vergoeding van f *).
2. Imker en fruitteler onderwerpen zich volledig aan de bepalingen, vervat in de onder 1. bedoelde voorwaarden, voorzover niet uitdrukkelijk anders is bepaald.
3. Eventuele bijzondere voorwaarden:

Aldus in duplo opgemaakt en ondertekend

te

de

196

de imker:

de fruitteler:

*) Tenzij onder 3 uitdrukkelijk anders is vermeld zijn in dit bedrag de vervoerskosten niet begrepen en dienen deze overeenkomstig de Algemene Voorwaarden door de fruitteler te worden betaald.

PRIJS LIJST Imkersbenodigdheden 1964

Simplex-kast, m. 2 br.kamers, ramen en blikjes . . .	f 50,—	Draad, per klos van plm. 100 gr . . .	0,75
Simplex-kast, m. 1 br. en 1 honingkamer, ramen en blikjes . . .	49,—	Gaatjesapparaat om gaatjes in de ramen te ponsen met afstandbeugel . . .	7,25
Simplex-kasten, geschilderd, groen met witte randen, zeer mooi, verhoogt de prijs met . . .	10,—	Wielspoortje, koper, met verwarmingsknop . . .	2,10
Trio-kweekkast, 3 x 3 ramen . . .	20,—	Elektrische kunstraatinsmelter „Trafo” . . .	16,—
Zesraamkastje, compl. met ramen, blikjes, reisraam, voerbak . . .	30,—	Gaatjesprijem, eis . . .	1,—
Buitenrand, simplexkast . . .	9,—	Metalen oogjes, voor de ramen, per 100 stuks . . .	0,50
Bodem, v. simplexkast met opklapbare vliegplank . . .	9,50	Roimes voor kunstraat snijden . . .	1,50
Dak voor simplexkast, met zink . . .	8,75	Spanplank voor broedramen . . .	1,20
Broedramen, simplex, per 10 stuks, met spleet . . .	2,80	Spanplank voor honingramen . . .	1,—
Broedramen, simplex, per 10 stuks, zonder spleet . . .	2,60	Kunstraat, broedkamermaat 34 x 21 cm, 19 à 21 vel per kg, per kg . . .	7,—
Honingramen, simplex, per 10 stuks, met spleet . . .	2,70	Kunstraat, honingkamermaat, 34 x 11½ cm, plm. 35 vel per kg, per kg . . .	7,—
Honingramen, simplex, per 10 stuks, zonder spleet . . .	2,50	Kunstraat, honingkamermaat, dun, plm. 45 vel per kg, per kg . . .	7,50
Broedkamer, passend in simplexkast . . .	4,80	Werkloon zuivere was tot broed- of honingkamermaat, per kg . . .	2,25
Honingkamer, passend in simplexkast . . .	4,50	Idem, tot honingkamermaat dun, per kg . . .	2,75
Reisraam, voor simplexkast . . .	3,10	3-raams honingslinger, C.F.M., met wormwielaandrijving, prima . . .	160,—
Bijenuitlaat, gemonteerd op uitlaatbord . . .	3,50	4-raams honingslinger, C.F.M., met wormwielaandrijving, prima . . .	170,—
Afstandblikjes, per 100 stuks . . .	2,75	2-raams honingslinger, C.M.F., met aandrijving, prima . . .	120,—
Afstandbeugels, per 100 stuks . . .	2,50	Handklobtoestel „Triumph” . . .	22,—
Metalen draaglijsten, per paar . . .	0,50	Erikaborstel . . .	5,50
Zinken afstandrepen, per paar . . .	1,50	Ontzegelbak, C.M.F. met voorzeef . . .	21,—
Zinkrooster, 40 x 40 cm . . .	2,25	Ontzegelwerk, vernikkeld, met houten handvat . . .	3,50
Draadrooster, 40 x 40 cm, de beste . . .	3,40	Ontzegelmes, zeer praktisch . . .	4,50
Aluminium cijfers, groot model, per stuk . . .	0,12	Honingzeef, bolvorm, dubbel, Ø 22 cm . . .	7,50
Observatiekast, voor 3 br.ramen, zonder glas . . .	35,—	Honingzeef, bolvorm, dubbel, Ø 16 cm . . .	6,50
Viltten dekkleedje, iets fijns . . .	1,50	Kaasdoek voor het zuiveren van honing, 80 x 80 cm . . .	1,—
Wervel voor het afsluiten van de vliegplank . . .	0,20	Drijfwerk, wormwiel voor honingslinger . . .	35,—
Glasdekraam voor simplexkast . . .	4,—	Aftapkraan, zwaar model, vernikkeld . . .	8,—
Secctie-bak voor simplexkast . . .	4,50	Honingspaan, vernikkeld, zwaar model . . .	6,50
Amerikaanse secties, per stuk . . .	0,35	Raampjegrijper, bijzonder stevig in de hand . . .	3,—
Pianoscharnier voor vliegplank, plm. 40 cm . . .	1,50	Bijenveger, groot model . . .	1,50
Kastverbinders, per stuk . . .	0,30	Korfmes met dwarsrijmes, zeer praktisch . . .	1,50
Luchtkokers voor simplexkast, per stuk . . .	0,35	Hefboompje schraapmes, zeer handig . . .	1,45
Vlieggaatschuiten, per stuk . . .	0,65	Hefboompje met houten handvat . . .	1,20
Draagbeugel voor ramen, per stuk . . .	0,10	Insigne, verzilverde of vergulde bij als: dasspeld, broche, hangertje of reversknoop, per stuk . . .	1,25
Voerbak voor simplexkast, inh. plm. 6 liter . . .	7,50	Bijenuitlaat, met klepjes, de beste . . .	0,95
Gravenhorster boogkorf, 12-boogs, compl. . .	15,—	Bijenuitlaat, rond met klepjes . . .	1,40
Gravenhorster boogkorf, 9-boogs, compl. . .	13,25	Bijenuitlaat, syst. potter met veertjes . . .	0,50
Losse boogjes . . .	0,35	Voederglas „Luftballon” met bordje, inh. 1 liter . . .	1,50
Ronde korf, norm. maat . . .	7,75	Voederglas „Luftballon” met bordje, inh. 2 liter . . .	3,—
Opzetrand voor ronde korf . . .	3,—	Voederballon met bordje, alum., „Herzog” . . .	4,—
Schepkorf, flinke maat . . .	6,—	Ballonborstel om voederballon schoon te maken . . .	1,50
Korfkrammen, per stuk . . .	0,25	Zonnemas-smelter, „Graze”, zonder glas . . .	45,—
Wikkelband, 1e soort, per kg . . .	3,—	Lachgaspijp voor lachgaspillen . . .	7,50
Vlechtnaald . . .	1,50	Ha-Ha lachgaspillen, p. koker van 12 pillen . . .	1,—
Vlechthuls . . .	0,30	Honingbussen, 2½ kg f 1,—, 5 kg f 1,30, 25 kg . . .	4,25
Bijenskap, met paardehaarvizier, groot model . . .	4,40	Honingflacons, p. 100 stuks, compl. met deksel en inh. . .	18,—
Bijensluiser met paardehaarvizier, groot model . . .	4,75	Deksls voor flacons, per 100 stuks . . .	4,—
Bijenskap met bolvormvizier, ruim model . . .	5,25	Inlagen voor flacons, per 100 stuks . . .	0,80
Polsmouwjtjes, dat de bijen niet bij de mouwen in kunnen komen . . .	1,25	Plaatel bijenkorfje, iets van Delftsblauw . . .	2,25
Hoed met veer, past voor de sluiser . . .	4,50	Plaatel bijenkorfje, geel, iets moois . . .	3,25
Vizier om in de kap of sluiser te zetten . . .	1,75	Honingetiketten, ovaal met korf en huisje, per 100 stuks . . .	2,—
Bolvormvizier met pijpgat . . .	2,75	Honingetiketten, ovaal met korf, per 100 stuks . . .	2,—
Handschoenen, leer met mouwen, per paar . . .	7,50	Plastiekdeksels, 63 mm, voor flacons zonder schroefdraad, per 100 stuks . . .	5,—
Dathepijp met houtmantel, de beste op dit gebied . . .	8,—	Boeken voor de bijenteelt als: . . .	
Idem met kogelventiel . . .	8,50	Bijenteelt door A. S. Planting . . .	1,20
Rookblazer, een dathepijp met koord om de hals . . .	8,—	Bijenteelt door S. Cancrinus . . .	1,75
Dathepijp, zonder houtmantel . . .	7,25	Bijenteelt door J. M. B. van de Belt . . .	2,25
Beroker, blaasbaig met schutmantel . . .	18,50	Nosemack. Een middel tegen de bijenziekte nosema, per koker voor 5 bijenvolken . . .	4,—
Rookmeester, een grote duitse beroker . . .	22,50		
Beroker „Vulkaan”, automatisch . . .	0,50		
Carbol-preparaat per flesje . . .	0,50		
Anti-wasmot, per potje . . .	0,06		
Rookpatronen voor beroker, per stuk . . .	0,25		
Koninginnehuisje, gewoon model . . .	1,90		
Koninginne-inzetkooitje, naar Dr. Wohlgemunt . . .	1,10		
Sander kooitje . . .	4,—		
Darreval . . .	5,—		
Regina koninginnevangtoestel met tekennet en stempel . . .	5,—		
Stella merkapparaat, compleet . . .	1,10		
Tekennetje voor het merken van de koningin . . .	6,—		
Allay's trap, zwermvanger . . .	2,—		
Teeltraam, één rij . . .	6,25		
Gietlampe „Blitz” . . .	1,—		
Kunstraatzetzer of spleetopener . . .			

Beleefd aanbevelend:

FA. H. T. VAN DAM & ZN

Bijenstand, Jubbega (Fr.), Telefoon 05165-382

Tentoonstelling „Ruimte voor de jeugd”

Mooi propagandawerk van Carnicclub Twenthe

Onder auspiciën van de Stichting Overijssel (provinciaal opbouworgaan) is van 14 tot en met 20 januari j.l., in het geheel gemoderniseerde Waaggebouw te Almelo, de reizende tentoonstelling „Ruimte voor de Jeugd” gehouden.

Deze tentoonstelling vroeg, aan de hand van foto's, aangebracht op panelen, op indringende wijze de aandacht voor ruimte ten behoeve van de jeugd zowel in als buitenshuis.

Aan dit bestaande gedeelte, samengesteld door respectievelijk de Stichting „Ruimte voor de Jeugd” en de Stichting Overijssel, was een specifiek plaatselijk deel toegevoegd. In laatstgenoemd gedeelte, opgebouwd door een werkgroep, bestaande uit vertegenwoordigers van jeugdorganisaties en de gemeente, kwam door middel van foto's, tekeningen, maquettes, stands e.a. tot uitdrukking, welke accommodaties alsmede welke vormen van jeugdwerk er in een gemeente kunnen zijn. Tevens konden de bezoekers door middel van demonstraties, gegeven door verenigingen, in de gelegenheid worden gesteld nader kennis te maken met verscheidene vormen van jeugdwerk.

De Carnicclub Twenthe ontving van het gemeentebestuur een uitnodiging tot deelneming. Deze uitnodiging is met beide handen aangegrepen, om de

bijenteelt ook eens onder de jeugd te brengen. Van de ruim duizend bezoekers hebben er 54 hun naam en adres gedeponeerd in het bekende rode kastje van het Bijenhuis Wageningen. Uit alle lagen van de bevolking kwam men kijken. Het bijzondere is, dat leken vaak meer kunnen vragen, dan je kunt beantwoorden en anderzijds zijn er ook weer ontwikkelde mensen, die een hele scheve voorstelling van zaken hebben.

Goede contacten zijn er o.a. gelegd met de jeugdboerderij hier ter plaatse; plaatsing van bijen op deze boerderij is reeds meerdere keren in hun bestuur in overweging genomen.

Een pracht idee, temeer daar er duizenden kinderen deze jeugdboerderij bezoeken. En Carnica's, door hun zachtaardigheid zijn de enige bijen om daar te introduceren.

Ik moet achteraf zeggen, dat ik erg veel plezier van deze bijenstand heb beleefd, mede door de goede organisatie van het gemeentebestuur en niet te vergeten door de opmaak, welke in goede handen was van de Devavakhschool te Almelo, alsmede door het beschikbaar stellen van de benodigde materialen door het Bijenhuis.

Een pracht methode om op een voordelige wijze propaganda te maken voor onze bijen welke ik bij u allen ten zeerste kan aanbevelen.

J. K. H. ALBERTS
Bornsestraat 269, Almelo
Tel. 0 5490-7339

AFDELINGSBERICHTEN

AFD. BEETSTERZWAAG EN O.

Woensdag 5 febr. j.l. hield onze afdeling in het overblijflokaal van de Lagere Landbouwschool te Beetsterzwaag een feestelijke samenkomst. Vele leden met hun dames, maar niet enkel uit onze afdeling, neen, uit de gehele Friese Wouden en zelfs van daarbuiten, waren komen opdagen om samen een gezellige avond door te brengen en wat te horen en te zien over hun nijvere bijenvolken. Voor een eendrachtig gehoor, ongeveer 140 personen, hield J. v. Aarst een inleiding over bijen en bijenhouderij, waarna enkele films vertoond werden over het bijenleven en het werken met en in de volken. Bijzonder instructief, belangwekkend voor de niet-bijenhouders en leerzaam zelfs voor de „doorgewinterde” imker. Na de pauze, die gevuld werd met gezellig „petear”, koffie en een kleine verloting, vertoonde de heer D. Franke, hoofd van de lagere school te Eernewoude, een serie dia's over het Friese land en wat daarmee annex is: de vogels, de bloemen, het water, de bossen, de mensen. Vol aandacht en bewondering werd genoten van de fraaie opnamen van waterland en wouden, van het „skûtsjesilen” en hardrijden, van het prachtige beeld van een voorjaarszonnendag in het beukenbos, een avondstemming op de Friese meren.

Een geslaagde feestavond, die de imkers hun onderlinge band van saamhorigheid weer heeft doen verstevigen.

De secretaris,
D. JOUSTRA

AFD. SCHOUWEN-DUIVELAND

Viering 40-jarig jubileum

Aan de viering van het jubileum ging een korte huishoudelijke vergadering vooraf. De heren C. Fasol en A. W. Braal werden herkozen als bestuursleden. Afgvaardigden voor de algemene vergadering de heer A. Stins en als plv. J. Fluylt. Besloten werd de rijksbijenteeltconsulent, Ir. Mommers, weer te vragen voor de jaarlijkse excursie. Van de erevoorzitster, mevrouw Gaanderse-Vervloet

uit Bilthoven en het oud-bestuurslid W. P. L. Bakker uit Arnhem, waren gelukwensen binnengekomen. Vervolgens gaf de oud-voorzitter, de heer C. A. Hartog, een uitvoerig verslag van het wel en wee van onze afdeling gedurende de afgelopen 40 jaar. Hierna wenste de heer R. P. Groenveld de afdeling namens het hoofdbestuur geluk met haar jubileum, waarna hij de heer C. O. J. Hendrikse, die vanaf de oprichting bestuurslid is geweest, de eremedaille der vereniging op de borst spelde.

De heer J. van Aarst feliciteerde mede uit naam van de rijksbijenteeltconsulent en hij vertoonde de film „Weet je nog wel, oudje“, die vele oude herinneringen uit het verleden oproep. De rijksbijenteeltconsulent bood de afdeling de vertoning van een tekenfilm op Tsjecho-Slowakije aan. Tot slot werd de Floriade-film vertoond. Voorzitter Fasol dankte allen, die aan het welslagen van deze avond hebben medegewerkt.

F. FLUYT, secr.

AFD. HILVERSUM

Vergadering 28 januari

De heer J. van Aarst hield een lezing over de inwintering. Spr. behandelde eerst de gevolgen van de slechte uitwintering van vorig jaar, waaruit bleek, dat voldoende voer nog geenszins garantie is voor een goede winterzij. De zeer langdurige vorstperiode heeft problemen geschapen, waartegen we niet opgewassen waren. We zoeken daarom naar middelen om dergelijke catastrofes in de toekomst het hoofd te kunnen bieden. Jammer, dat er voor de heer van Aarst zo weinig tijd overbleef door de uitvoerige discussies over een voorstel tot wijziging der exploitatie van de historische bijenschans. Ofschoon het ingediende voorstel drastisch werd gewijzigd en daarna aangenomen, konden niet allen daarmede vrede hebben. De korven worden niet verkocht, maar van Carnicamoeren voorzien. De vergadering was slecht bezocht: 11 leden en 2 gasten.

O. DE VRIES, secr.

AFD EINDHOVEN

Op 29 januari hield onze afdeling in samenwerking met St. Ambrosius en de bijenclub „Mellifera“ een bijendag. 's Middags waren er ongeveer 125 jeugdigen, die zeer veel belangstelling voor de imkerij toonden. Er werden 2 films vertoond en verder was er de tentoonstelling te bezichtigen. Er was o.a. een honingspers uit het jaar 1800 te zien, korven, elektrische honingslinger etc. 's Avonds waren er ook ongeveer 125 belangstellenden. De avond werd geopend door onze voorzitter, de heer Brans, die het woord aan de heer Versteeg gaf. Deze hield een machtig interessante en zeer boelende lezing over de bijen. De lezing was zowel voor imkers als voor niet-imkers bijzonder goed. De heer Versteeg vertelde de gehele levensloop van de koningin, dar en werkbij. Verder over het zwermen, de theorieën van Von Frisch, over de drachten etc. Na de pauze werden er twee films gedraaid, die lieten zien wat de heer Versteeg verteld had.

Dat de bijendag een groot succes is geworden valt te danken aan de grote medewerking van de heren J. G. Tavernier en P. J. v. d. Looy. Ook de plaatselijke pers toonde aandacht voor deze bijendag.

B. BOGAARD, secr.

AFD. APELDOORN

Praatavond 13 februari

Na het korte huishoudelijke gedeelte bracht de heer van Orden direct het speculatief voeren ter sprake en toen waren de tongen meteen los. Daarop aansluitend zette de heer Bolsenbroek zijn werkwijze

AFD. RIJSSSEN

Op 79-jarige leeftijd is overleden onze secretaris, de heer

H. BEVERDAM

Hij was vanaf 1931 lid en sedert 1942 secretaris van onze afdeling. De laatste jaren maakte hij deel uit van de teeltovernamecommissie der Carnica-koninginnen en was steeds bereid anderen te helpen. Meestal kon men hem vinden in zijn werkplaats om wat te maken voor zijn bijen. Veel heeft de afdeling aan hem te danken en zullen zijn nagedachtenis dan ook in hoge ere houden.

BESTUUR EN LEDEN
van de afd. Rijssen.

AFD. WOLVEGA

Dinsdag 11 februari brachten wij ten grave onze collega-imker

PIETER A. WAGTER

die jl. vrijdag na een kortstondige ziekte in de ouderdom van 72 jaren in het ziekenhuis te Heerenveen overleed. Wij missen in hem een zeer bekwaam imker, die trouw onze vergaderingen bezocht en die door zijn gevatte opmerkingen de goede sfeer er wist in te houden. Op zijn kennis van de bijen werd nooit tevergeefs een beroep gedaan. Namens de afdeling sprak voorzitter Wietsma woorden van deelneming en waardering. Wij wensen zijn vrouw, kinderen en onafscheidelijke broeder Jacob veel sterkte met dit voor hen zo smartelijk verlies.

A. BOSMA, secretaris

uiteen. Er kwamen fijne kneepjes ter tafel en degenen die goed geluisterd hebben kunnen in het komende seizoen daar hun voordeel mee doen. Hier was een bekwaam imker aan het woord, wiens methode geheel past in het schema van de imkers in onze omgeving.

De thuisblijvers hebben iets zeldzaam leersaams gemist, want deze spreker is een imker van dat formaat, die in de zuinigste honingjaren nog resultaten weten te behalen. Jammer, dat het zo gauw laat was!

C. L. NOORDERMEER

AFD. LEEUWARDEN E.O.

Verslag vergadering 23 januari 1964

In zijn openingswoord kwam de voorzitter, Ir. Spithout met de mededeling dat de afd. dit jaar 65 jaar bestaat en of er een mogelijkheid was dit op een of andere manier te vieren.

Als tweede punt kwam de voorzitter met de vraag of hij als voorzitter gehandhaafd kon worden daar hij als h.b.-lid van de ANI was gekozen en die benoeming ook had aangenomen. De vergadering wenste geen hoofdelijke stemming maar drong er op aan, het voorzitterschap te laten blijven zoals het was en over een jaar maar weer eens te zien.

Hierna werd nog even gesproken over de poging van Wageningen, de zuidelijke bonden en de ANI om meer tot een eenheid te komen door het instellen van vertrouwenscommissies. Hierna werd het

woord gegeven aan de heer Groenveld uit Wageningen.

Spr. besprak eerst het voeren met de plactic-voereemmer, welke resultaten hiermee reeds bereikt werden en de voordelen die aan deze manier van voeren waren verbonden. Uit de vergadering kwam de opmerking dat bij het bereiden van fijn gekristalliseerde suiker de aanvoer van het voer op het gas te wensen overliet en de onderste suiker hard werd en dan voor de bijen onbereikbaar werd. Spr. had hier nog geen ervaring mee, maar zou dit jaar de proef met deze fijne suiker nemen en dan zien wat er aan te doen was.

Dan de mijtziekte en het laten onderzoeken van de volken, waarvan de moeren geteeld worden voor Schiermonnikoog, zoals in het jongste Groentje is aangegeven. De heer Groenveld kwam daarna met zijn praatje over de koninginnteelt op Schiermonnikoog. Hij gaf aanwijzingen hoe het wel moest, wat betreft de op te sturen kastjes, van welk volk de moeren moesten worden geteeld, hoe die moeren worden geteeld. Ook gaf hij hierbij een duidelijke uiteenzetting hoe men het op grote koninginnteeltbedrijven in de U.S.A. deed.

Hierbij werd tevens aangegeven hoe in de toekomst de kastjes moeten worden verzonden nl. in kratten van 4 stuks bij elkaar. Tevens hoe ze moeten worden afgesloten en hoeveel werk het de heer Kruyer bezorgt wanneer dit half gebeurt. Nadat de moeren zijn bevrucht volgt de terugzending en dan de moeilijkheid ze in een ander volk in te voeren. Het beste voldeed de heer Groenveld de methode met het Amerikaanse blokje met suikerdeeg.

Hierna werd door secretaris Stapenséa gevraagd om een uiteenzetting te geven hoe door hun groep de moeren werden verkregen en opgezonden, en dit was over het algemeen, zoals de heer Groenveld het had aangegeven, nl. zo weinig mogelijk kunstgrepen en in de natuurlijke ontwikkelingsgang aanbrengen. Als laatste punt werd nog even de komkommervestie aangeeroerd. Ook werd nog besproken of de bijeenkomsten in het vervolg op zaterdagmiddag konden worden gehouden. Dit wordt in overweging genomen.

Om ongeveer 22.30 uur sloot de voorzitter de vergadering met een dankwoord aan de heer Groenveld, wiens uiteenzetting veel bijval oogstte.

KRING GRAAFSCHAP-LIEMERS

Op 21 januari heeft de rijksbijenteeltconsulent, de heer ir. J. Mommsers, zijn aangekondigde lezing over enige aspecten van het onderzoek voor de bijenteelt gehouden. De voorzitter, de heer G. J. Meijer, sprak er bij het begin van de avond zijn vreugde over uit dat ondanks het slechte weer toch nog een 60-tal imkers naar Doetinchem waren gekomen. Voor de pauze sprak de heer Mommsers voornamelijk over de onderzoeken naar de bijenziekten, terwijl na de pauze de gestelde vragen werden beantwoord.

De jaarlijkse algemene vergadering zal zaterdag 14 maart, aanvang 14.30 uur, in café Ras te Ruurlo worden gehouden. Behalve onderwerpen van belang voor de algemene vergadering te Utrecht, zal er naar gestreefd worden dat er ook tijd beschikbaar is voor behandeling van enige voor de praktische imker van belang zijnde zaken.

BIJENMARKTEN

11 april Dordrecht — Jubileummarkt, zie blz. 38 en 39 in dit nummer.

25 april Zaanen bij café Schulten, aanvang 10 uur.

Kunstraat

Wij leveren u gaarne kunstraat van de allerbeste kwaliteit en met mooie, diepe celindruk, vervaardigd van de zuiverste geurige bijenwas. Broed- of honingkamerformaat naar keuze, per kg f 7,25 (bij bestelling s.v.p. opgeven: „Voor ramen met zaagspleet” of „Voor ramen zonder zaagspleet”).

GEWAPENDE KUNSTRAAT (uitsluitend te gebruiken in Ideaalraampjes, zowel broed- als honingkamerformaat) p. kg f 8.25

VOOR UW ZUIVERE WAS betalen wij f 3.75
per kg, voor uw ruwe raat f 0.90

RAAMPJES

BROEDKAMER, zonder zaagspleet	29 cent
BROEDKAMER, met zaagspleet	30 cent
HONINGKAMER, zonder zaagspleet	29 cent
HONINGKAMER, met zaagspleet	30 cent
IDEAALRAAMPJES (uitsluitend voor gewapende kunst- raat. Geen andere gereedschappen nodig voor het inzetten van kunstraat dan een hamer en een paar spijkertjes) ..	42 cent

Goede dingen

BIJENHUIS WAGENINGEN

TELEFOON 08370 - 2863 - GIRO 823276

SPEURBIJTJES

TE KOOP: prima bijenvolken op zes ramen, in Simplexkasten en korven. Alles onder volle garantie. Het van ouds bekende adres, Bijenpark Brulleman, Breukelen, Zandpad 42 a, tel. 0 3462-303.

TE KOOP: Alles wat voor en bij een bij nodig is. Simplexkasten, enkel- en dubbelwandig; spaarkasten en V.S.-kasten, alle in prima staat met ramen en rooster; uitgeb. broed- en honingramen; ramen; bijenkappen; slingers; observatiekasten, enz. Nieuwe zesraamskastjes met ramen f 7,-. Bijenpark Brulleman, Breukelen, Zandpad 42 a, tel. 0 3462-303. Van ouds bekend.

TE KOOP: gebruikte bijenkorven zonder gebreken; nieuwe zwermklepsen; vlechtriet, enz. Bijenpark Brulleman, Breukelen, tel. 0 3462-303.

GEVRAAGD: bijenvolken, in kasten en korven, worden tegen contante betaling aan huis afgehaald. Het van ouds bekende adres om zaken mee te doen: Bijenpark Brulleman, Breukelen, tel. 0 3462-303.

GEVRAAGD: ruwe bijenwas en verder alles wat voor en bij een bij nodig is. Bijenpark Brulleman, Breukelen, tel. 0 3462-303.

HONING met eerste prijzen BEKROOND. Klaverhoning f 2,55 per kg; bloemenhoning f 2,50 per kg; boekweithoning f 1,90 per kg. Minimum afname 25 kg. Bij 50 kg franco huis. Bijenpark Brulleman, Breukelen, Zandpad 42a. Telefoon 0 3462-303. Het van ouds bekende adres.

Pour vos besoins de GELEE ROYALE, toutes quantités aux meilleurs prix consultez: La SOCIETE CIVILE APICOLE de CHEZELLE (Indre), France.

ABONNEER U OP „BIJENNIEUWS”, orgaan van de afd. Bunnik-Houten en de Stichtse Koninginneteeltclub, f 2,50. p. j. Verschijnt maandelijks. Postgiro 193060. Gratis proefnummers.

TE KOOP AANGEBODEN: bijenvolken in kasten, met bijbehorend materiaal. S. Dekker, Veldzoom, postbest. Goes, tel. 0 1100-5848.

BIJENVOLKEN TE KOOP: 7 prima volken in simplexkast met nieuwe ramen en kunstraat. Verder 1 korfvolk en 10 volken in reiskasten met 24 ramen. Nog 20 volken te huur voor boomgaard, alles afgehaald. D. W. Koskamp, Bijenpark De Korenbloem, Barlo 115-1, Aalten.

TE KOOP GEVRAAGD: kast- en korfvolken tegen hoge prijs, alsmede alle bijenteeltbenodigdheden. Alles wordt aan huis afgehaald. Bijenstand De Bijenkorf, Baarn, telef. 0 2954-4266.

TE KOOP: twee prima bijenvolken; met of zonder simplexkast. A. Jung, Udenhoutseweg 49, Oisterwijk (Nbr.).

TE KOOP: 10 bijenkasten simplex, dubbele broedkamer enz. Adres: Hietkamp, Molenstraat 56, Zevenaar.

TE KOOP GEVRAAGD: ronde bijenkorven, in goede staat. Brieven met prijsopgaaf aan G. J. Roelofsens, Reehorste-
weg 13, Ede (Gld.).

TWEE „NOZEMS” met weinig zakgeld, maar veel liefde voor bijen, vragen 2 goede gebruikte bijenkasten, 1 S, 1 VS (2 br. + 1 h.). F. Ham, Singel 11, Stedum.

TE KOOP: 2 volken in kasten, 1 led. kast, extra kastrand, veel imkersart., pr. onderhouden, in één koop. Jongens, Pinkstr. 2, Koog a/d Zaan, tel. 0 2980-62295.

WIE BIEDT: Jaargangen Groentje 1923-1954, ingebonden, verder 1955-1964 los, compleet. M. v. Eijk, Weth. Venteweg 84, Gouda.

TE KOOP AANGEBODEN: een prima tweeraams honingslinger à f 55,- en een elektrische vierraams slinger (zonder motor), prijs f 35,-. Faas Eliaslaan 10, Baarn, tel. 0 2954-4266.

EXTRA AANBIEDING: mooie blanke klaverhoning à f 2,25 per kg. Bij afname van 50 kg. Bijenstand De Bijenkorf, Baarn, tel. 0 2954-4266.

TE KOOP: prima 6-raams volkjes op nieuwe raten met gemerkte en geknipte koninginnen. C. W. de Vries, Petrus Dondersstraat 18, Eindhoven, tel. 0 4900-12038.

GEVRAAGD: 5 originele simplexkasten met broed- en honingkamer. Br. Radboud, Karmelleten, Zenderen. Telefoon 0 5409-301.

GEVRAAGD: Kuntzsch Zwilling, al dan niet bevolkt. C. J. Schellinger, Kliefstraat 1, Wieringen.

ESPERANTO

Voor imkers zijn internationale contacten erg belangrijk. Voor velen is het moeilijk de taalbarrières te overschrijden. Esperanto is erg gemakkelijk te leren en tal van bijenhouders in alle landen spreken en schrijven deze wereldhulptaal. Er is zelfs een bijenboek in Esperanto. Voor inlichtingen kunt u zich wenden tot de heer P. G. Blanksma, Woudenbergseweg 46 te Zeist.